

Pravidlá certifikačnej skúšky „European Treeworker“ – ETW

Základné pravidlá (osnovy a smernice) certifikačnej skúšky ETW boli vypracované a schválené Európskou arboristickou komisiou (European Arboricultural Council, EAC).

Základné pravidlá certifikačnej skúšky:

1. Cieľ certifikačnej skúšky
2. Organizačné pravidlá
3. Skúšobná komisia
4. Podmienky zápisu na skúšku
5. Pravidlá skúšky a forma skúšky
6. Podmienky úspešného zloženia skúšky
7. Doba platnosti certifikátu a opakovanie skúšky (recertifikácia)

1. Cieľ certifikačnej skúšky

Organizácia EAC, zastúpená národnými asociáciami, ponúka odbornú kvalifikáciu „European Treeworker“ - európsky arborista úspešným zložením certifikačnej skúšky. Cieľom skúšky je preveriť vedomosti a zručnosti, ktoré uchádzači musia zvládať podľa osnov ETW. Úspešní uchádzači sú oprávnení používať titul „Certified European Treeworker“ a ich dokladom o dosiahnutí odbornej spôsobilosti je vystavený certifikát.

2. Organizačné pravidlá

- Národné certifikačné stredisko t.j. ISA Slovensko (NCS) musí informovať kanceláriu EAC najmenej dva mesiace pred dátumom certifikácie
- Pre informácie o poplatkoch za zrušenie nahliadnite do platného sadzobníka poplatkov, ktorý sa nachádza na webovej lokalite organizácie EAC
- Zmena dátumov skúšky (plus-mínus) v rámci stanovenej lehoty je povolená. Zodpovedné NCS uhradí vzniknuté náklady kancelárii EAC a kontrolórom
- Všetky otázky, písomné i ústne, musia byť sprístupnené kontrolórovi v angličtine
- Na formulári žiadosti uchádzača musí byť dohoda o tom, že meno uchádzača smie byť uverejnené na webovej lokalite organizácie EAC
- Otázky každej skúšky musia byť rôzne. Otázky z poslednej skúšky je nutné zaslať kancelárii EAC spolu so správou kontrolóra
- **Poplatok** za skúšku je **splatný vopred a je nevratný**, ak uchádzač skúšku nespraví
- Ak neprítomnosť uchádzača počas skúšky nie je ospravedlnená, uchádzač je naďalej povinný uhradiť poplatok za skúšku

3. Skúšobná komisia

Skúšobná komisia je tvorená zástupcami týchto skupín:

- Kontrolór organizácie EAC – nezávislý od skúšobnej komisie
- Uzaného a zodpovedného školiaceho strediska (strediska pre udeľovanie certifikátov)
- Súkromného sektora poskytovateľov služieb starostlivosti o stromy
- Verejných služieb správy stromov

Pri samotnej skúške je vždy jeden uchádzač o certifikáciu ETW a dvaja skúšajúci ETW. Výnimka je pri písomnom teste a poznávaní drevín, kedy môže byť prítomný iba jeden skúšajúci.

4. Podmienky zápisu na skúšku

Certifikačný program je otvorený vzdelávací systém, je ponúkaný každej osobe ktorá disponuje vedomosťami a technickými zručnosťami nevyhnutnými na vykonávanie činností uvedených v osnove certifikačného programu.

Skúšobná komisia je jediným subjektom, ktorý má právo rozhodovať o prijatí uchádzača na certifikačnú skúšku, pričom nikto nemá absolútna nárok na prijatie na skúšku.

Uchádzači musia splniť nasledujúce podmienky zápisu na skúšku:

- Doklad o zaplatení poplatku za certifikáciu.
- Preukázať sa potvrdením o fyzickej a duševnej spôsobilosti vykonávať bezpečne činnosti spojené so starostlivosťou o stromy (lekárske potvrdenie alebo čestné prehlásenie).
- Potvrdenie o platnej kvalifikácii v oblasti poskytovania prvej pomoci v súlade s platnou legislatívou.
- Potvrdenie o absolvovaní školenia v oblasti práce s motorovou pílou v súlade s platnou legislatívou.
- Doklad o zručnostiach v oblasti záchran zraneného vo výške - (Simulácia záchran zraneného vo výške nahrádza oficiálny certifikát pre záchranu vo výške, ak taký nie je v krajine uchádzača taký k dispozícii).
- Preukázanie aspoň jedného roku praxe v odbore starostlivosti o stromy
- Vybavenie uchádzača musí byť pravidelne kontrolované. Vybavenie a osobné ochranné prostriedky musia byť v súlade s platnými predpismi SR a súlade so smernicou EAC o bezpečnosti práce na stromoch.

Komunikácia medzi uchádzačom a skúšobnou komisiou musí byť v rovnakom jazyku (písomná aj ústna), preklad ani tlmočník nie je povolený.

5. Pravidlá skúšky

Všeobecné pravidlá skúšky:

- Na certifikácii musí byť prítomný tlmočník za účelom pomôcť kontrolórovi s otázkami a pod., ak je to nutné.
- Uchádzačom a skúšajúcim nie je povolené používať mobilné telefóny počas žiadnej časti skúšky s výnimkou prípadov, keď ide o naliehavú situáciu.
- Uchádzačom ani skúšajúcim nie je povolené počas skúšky robiť rozhovor ani rozprávať sa s okoloidúcimi.
- Uchádzači budú rozdelení do skupín tak, aby sa navzájom nemohli ovplyvňovať pred ani po žiadnej časti skúšky.
- Skúšobná komisia má právo kedykoľvek zastaviť skúšku uchádzača, ak uchádzač konal nebezpečne a ohrozil tým vlastný život alebo iné osoby. V tom prípade uchádzač neprešiel touto časťou skúšky.
- Celá skúška sa dá zastaviť aj z dôvod nepriaznivého počasia alebo iných nepredvídaných okolností.
- Obaja skúšajúci musia podpísať správy o certifikácii pre každú časť.
- Odporúča sa, aby počas skúšky uchádzači a skúšajúci mali oblečenú reflexnú vestu, podľa možnosti rôznej farby na jednoduchšie rozpoznanie.
- Každý skúšajúci, ktorý sa zúčastní skúšky EAC, musí byť technicky spôsobilý.

6. Forma skúšky:

Certifikačná skúška ETW je rozdelená na časti:

- 6.1. Teoretická písomná skúška
- 6.2. Teoretická ústna skúška
- 6.3. Teoretická skúška z rozpoznávania stromov
- 6.4. Praktická skúška – lezenie
- 6.5. Praktická skúška – pozemný pracovník
- 6.6. Simulácia č. 1 – Rez stromov a sedenie stromov
- 6.7. Simulácia č. 2 – Bezpečnostné väzby, presádzanie stromov a ochrana stromov na stavenisku
- 6.8. Simulácia č. 3 – Hodnotenie stavu stromov
- 6.9. Simulácia č. 4 – Záchrana zraneného z koruny stromu

Pokiaľ uchádzač niektorú z týchto nespraví, musí ju opakovať, aby mohol úspešne ukončiť certifikáciu ETW.

6.1. Písomná teoretická skúška

Písomná skúška sa skladá z dvoch častí. Z písomného testu a časti otvorených otázok. Trvanie skúšky je **60 minút** a vyžaduje si prítomnosť len jedného skúšajúceho.

Písomný test obsahuje 30 otázok so štyrmi alternatívnymi odpoveďami, z ktorých je len jedna odpoveď správna.

Na osem otvorených otázok musí uchádzač odpovedať vlastnými slovami.

Minimálne potrebné skóre je **50% z možných bodov v každej časti**.

Nedosiahnutie hranice 50% buď v teste alebo otvorených otázkach znamená, že uchádzač musí zopakovať celú písomnú skúšku.

6.2. Ústna skúška

Ústna skúška trvá **15 – 20 minút** a vykonávajú ju dvaja skúšajúci, podľa potreby so vzorkami a demonštratívnymi pomôckami. Minimálne potrebné skóre je **50%** z celkového skóre.

6.3. Skúška z rozpoznávania stromov „poznávačka“

Na rozpoznávanie drevín budú použité vzorky **15 druhov** s lokálnym zastúpením listnatých aj ihličnatých stromov. Skúška trvá **15 minút** a odpovede sú uvádzané v písomnej podobe.

Hodnotí sa určenie botanického názvu t.j. rodu a druhu latinsky = 2 body a bežného názvu t.j. rod slovensky = 1 bod. Spolu za jednu vzorku môže uchádzač získať **3 body**. Skúška si vyžaduje prítomnosť len jedného skúšajúceho a minimálne potrebné skóre je **67 % (30 zo 45 bodov)**.

Praktická skúška – všeobecné pravidlá

- Miesto absolvovania skúšky riadne zaistí stredisko pre udeľovanie certifikátov a pracovisko zaistí uchádzač alebo pozemný pracovník. Ide o súčasť skúšky.
- Počas skúšky platia predpisy EÚ upravujúce používanie osobných ochranných pomôcok a bezpečnostné smernice organizácie EAC. Podrobnosti budú stanovené v doplňujúcich smerniciach upravujúcich skúšky a za určitých okolností je skúšobná komisia splnomocnená stanoviť prísnejšie požiadavky na bezpečnosť.

- Uchádzač je povinný zabezpečiť si všetko povinné bezpečnostné vybavenie a odev minimálne v súlade s platnými národnými predpismi platnými na Slovensku.
- Stromy musia mať výšku minimálne 15 metrov a minimálna pracovná výška musí byť najmenej 10 metrov.
- Lezenie sa začína kontrolou vybavenia a hodnotením rizík a končí s, keď sa vybavenie na lezenie odstráni zo stromu.
- Komunikácia (ručné signály alebo slovná komunikácia) medzi lezcom a pozemným pracovníkom musí byť súčasťou skúšky.
- Skúšajúci sa nemôžu podieľať na praktickej skúške t.j. nemôžu hrať rolu pozemného pracovníka. Je dôležité, aby boli vždy prítomní dvaja skúšajúci. Obaja skúšajúci musia pozorovať uchádzačov, keď sú na strome i na zemi – pracujú ako „tím“.
- Najmenej jeden skúšajúci musí byť schopný v prípade potreby vykonať záchranu uchádzača – t.j. vyliezť na strom.
- Bezpečné používanie motorovej píly v rámci tejto časti skúšky musí byť preukázané najmenej na piatich rezoch. Na menšie rezy počas celej praktickej skúšky sa odporúča použiť ručnú pílu.
- Uchádzač musí preukázať, že je schopný prerezávať živé aj mŕtve drevo.

6.4. Praktická skúška – lezenie

Praktická skúška (lezenie) sa skladá z prerezávania v korune podľa schválených spôsobov lezenia. Praktická skúška trvá **60 minút**. Uchádzač musí byť schopný vyliezť do všetkých častí stromu a vykonať prerezávanie v rámci dostupného času 60 minút. Získanie prístupu do koruny (na dosiahnutie prvej pracovnej pozície) nesmie trvať viac než 30 minút a samostatné prerezávanie nesmie trvať viac než 30 minút.

Záchranné lano zavesí skúšobná komisia ešte predtým, než strom bude použitý na skúšku.

Lezúci uchádzači si musia sami zaistiť prístupové lano na strom. Uchádzači nesmú použiť záchranné lano na získanie prístupu.

Vetvy použité na chodenie po nohách musia umožniť lezcovi prejsť chôdzou minimálne dĺžku štyri metre od kmeňa alebo minimálne dve tretiny dĺžky najdlhšej vetvy.

Minimálne potrebné skóre je **50%** z celkového skóre.

6.5. Praktická skúška – pozemný pracovník

Okrem praktickej skúšky- lezenia musí uchádzač stráviť **60 minút** ako pozemný pracovník. Ústna skúška pozemného pracovníka je neoddeliteľnou súčasťou tejto skúšky a bude trvať **ďalších 15 minút**.

Ústnu časť je možné absolvovať oddelene od praktickej časti. To znamená, že uchádzač môže byť skúšaný oddelene.

Pozemný pracovník musí byť preskúšaný v rámci tímu spolu s lezcom (trvanie 60 minút).

Prepadnutie z časti skúšky pozemného pracovníka (buď ústnej alebo praktickej) povedie k prepadnutiu z praktickej skúšky.

Pozemný pracovník nemôže byť skúšaný, kým si lezec zachytáva lezecké lano, s výnimkou prípadov, kedy sú na tejto ústnej skúške prítomní dvaja skúšajúci.

Samotnú skúšku pozemného pracovníka vykonávajú dvaja skúšajúci. Minimálne potrebné skóre je **50%** z celkového skóre.

6.6. Simulácia č. 1 – Rez stromov a sedenie stromov

6.7. Simulácia č. 2 – Bezpečnostné väzby, presádzanie stromov a ochrana stromov na stavenisku

6.8. Simulácia č. 3 – Hodnotenie stavu stromov

Simulácia č. 1 – 3 pozostáva z vysvetlenia a názornej ukážky praktického spôsobu vykonávania uvedených činností spojených so starostlivosťou o stromy. Každá simulácia trvá **20 – 30 minút** a vykonávajú ju dvaja skúšajúci.

Minimálne potrebné skóre je **50%** z celkového skóre.

6.9. Simulácia č. 4 – Záchrana zraneného vo výške (z koruny stromu)

Simulácia záchrana zraneného vo výške nahrádza oficiálny certifikát pre záchranu vo výške, ak taký nie je v krajine uchádzača taký k dispozícii. Vykonáva sa za prítomnosti dvoch skúšajúcich. Vyžaduje sa vysvetlenie a názorná praktická ukážka metódy záchrany človeka zo stromu. Núdzovú situáciu, ktorá si vyžaduje záchranu vo výške (lezenie), vyberie skúšajúci z troch situácií, ktoré sú uvádzané na bodovacom hárku. Skúšajúcim nie je dovolené prevziať úlohu zraneného lezca – figuríny.

Minimálne potrebné skóre je **50%** z celkového skóre.

7. Úspešné zloženie certifikačnej skúšky, opakovanie skúšky

Uchádzači absolvujú skúšku úspešne v prípade, že dosiahnu **minimálne 50% skóre** v každej z jednotlivých časti skúšky. Výnimkou je rozpoznávanie stromov, kde musí byť úspešnosť **minimálne 67%**.

Neúspešní uchádzači v niektorých častiach skúšky, môžu tieto zopakovať ešte v dvoch opravných pokusoch. Opakovanie neúspešnej časti skúšky sa však musia opakovať minimálne po jednom mesiaci, alebo maximálne do dvoch rokoch od prvej skúšky. Po uplynutí tejto doby musí skúšku opakovať celú znova.

8. Doba platnosti a predĺženie platnosti certifikátu

Certifikát "Európsky arborista" má obmedzenú platnosť **na dobu troch rokov** odo dňa jeho vydania. Organizácia EAC môže platnosť na ďalšie tri roky predĺžiť tzv. recertifikáciou len vtedy, ak certifikovaný európsky arborista odovzdá:

- Žiadosť musí byť odovzdaná v písomnej forme národnému koordinačnému úradu (ISA Slovensko) spolu s priloženými vyžadanými dokumentmi a príslušnou platbou.
- Potvrdenie (čestné prehlásenie) o praxi v oblasti starostlivosti o stromy pomocou stromolezeckej techniky za 24 z predchádzajúcich 36 mesiacov. Pre doloženie aktívnej práce sa požaduje predložiť zoznam referenčných zákaziek s uvedeným dátumom, kedy práce na zákazke prebiehali a kontakt na objednávateľa.
- Potvrdenie o platnej kvalifikácii v oblasti poskytovania prvej pomoci.
- Potvrdenie o fyzickej a duševnej spôsobilosti vykonávať práce na stromoch vo výškach, doložené platným lekárskeym potvrdením.
- Žiadateľ musí preukázať, že sa v uplynulých troch rokoch priebežne vzdelával v odbore arboristika. **Preukázanie vzdelávania** doloží účastníckymi listami, certifikátmi z kurzov, seminárov alebo workshopov (témy súvisiace s arboristikou) **o celkovej dĺžke trvania minimálne 30 hodín za 3 roky**. V prípade, že žiadateľ nebude vedieť toto doložiť, musí svoje znalosti preukázať písomným testom.

ISA Slovensko overí platnosť dokladov a doložených potvrdení uchádzača. Následne predlí uchádzačovi certifikačnú listinu na obdobie ďalších troch rokov. Podklady k obnoveniu

certifikátu ETW budú zaslané do kancelárie Európskej arboristickej rady (EAC) v Nemecku. Tam budú vyhotovené nové ID karty a certifikáty a poslané na Slovensko.

Predĺženie platnosti certifikátu môže byť schválené len do 31. decembra, jeden rok po dátume skončenia platnosti certifikátu. Po uplynutí tejto doby bude meno uchádzača v registri EAC označené slovami „na predĺženie platnosti“. Ak certifikát nebol predĺžený k tomuto dátumu, skúšku európskeho arboristu je nutné znovu zopakovať.

Predĺženie platnosti certifikátu môže byť zamietnuté na základe uváženia národnej organizácie z dôvodu nebezpečných pracovných podmienok, neodborne vykonanej práce alebo neprofesionálneho prístupu.

Priebeh skúšky a jej podmienky sú pripravované a predávané Európskou arboristickou radou a budú ňou pravidelne aktualizované a doplňované.